

PÆDAGOGIK I EN CORONATID

Roskilde
Kommune

Året 2020 blev anderledes end forventet. Vores årsplan for det pædagogiske arbejde og det udviklingsarbejde vi stod midt i, i forhold til den styrkede læreplan, blev pludselig væltet.

Af Benedikte Klarskov, pædagogisk leder Børnehuset Freja i Roskilde

Det hele startede for os i uge 9, hvor flere børn og voksne var syge med influenzalignende symptomer. Samtidig hørte vi om Covid 19 og så billeder fra blandt andet Kina, som skræmte os. I Roskilde kom flere hjem fra skiferier med symptomer, og nogle blev også testet positiv. Bølgen var over os.

Nedlukningen

Den 11. marts lukkede Mette Frederiksen Danmark ned. Det var en meget mærkelig dag i institutionen. Børnene var upåvirkede og legede og hyggede sig, mens vi voksne begyndte at lukke ned. Forældre kom og hentede. De udtrykte forvirring og bekymring over situationen og havde også travlt med at tømme garderober, kasser og samle børnenes ting sammen. Stemningen var denne eftermiddag trykket. Jeg forlod stedet som den sidste og hængte et skilt på døren, hvor der stod: "Lukket på grund af corona"

Fra live til online

Ledelsen i område Nordøst, som børnehuset Freja er en del af, arbejdede tæt sammen i hele hjemsendelsesperioden. Vi holdt møder sammen, men hver for sig, på en helt ny måde – skypemøder. I dag er den type møder blevet en hel naturlig del af vores hverdag. Vi kan være mere effektive på skypemøder, vi holder bedre fast i dagsordenen, vi snakker kun en ad gangen o.s.v., men der er også noget den type møder ikke kan. Det er være fysisk tilstede, at se hinanden i øjnene, at give plads til hinanden, at aflæse hinandens kropssprog er væsentlige elementer i det gode møde.

Til daglig kommunikere vi, ud over den daglige kommunikation i mødet med forældrene, på en platform – FAMILY. Under hele nedlukningen var denne kommunikationsform særlig vigtig og meget egnet til at informere bl.a. om nye corona-

tiltag. Her orienterede jeg løbende om nyt oppefra, samt nyt fra ledelsen og fra personalet. Forældrene skrev også beskeder, nyheder m.m. til mig, til personalet og til hinanden.

*Jeg forlod stedet som den sidste og hængte et skilt på døren, hvor der stod:
"Lukket på grund af corona"*

Materiale til alle hjemsendte – børn som voksne

Vi, personalet og jeg, sendte også hilsner ud til børnene, og vi lavede et stort 29 siders inspirationskatalog og sendte det til forældrene. Her var opskrifter på modellervoks, ideer til lege med børn i forskellige aldre, sange vi plejer at synge i børnehuset, skattejagter m.m. Vi fik mange tilkendegivelse på, at det var meget brugbart for vores forældre.

Til personalet sendte jeg opgaver, litteratur, artikler, podcast m.m., som de kunne lade sig inspirere af.

Læreplansarbejdet

Jeg brugte mine tre fyrtårne rigtig meget i forhold til den styrkede læreplan. De sad hjemme hver for sig og samarbejdede om færdiggørelsen af planen samt udviklede på vores evalueringsmetode. Vi mødtes ofte på skype og sendte udkast frem og tilbage til hinanden. Vi kom i mål og afleverede den styrkede læreplan til tiden, men processen blev ikke som forventet. Det har været meget vigtigt både for mig som leder og for

Vores uderum fik ny betydning.

personalet, at de gennem hele den to år lange proces, har været medinddraget og følt sig hørt. De sidste par måneder gik det lidt stærkt og bar præg af nedlukningen. Da planen var helt færdig, sendte jeg den til godkendelse og, med mulighed for at kommentere, rundt til alle mine medarbejdere.

Jeg har lært meget af denne proces. Skal alle være medinddraget altid? Skal alle høres? Kan vi gøre det mere effektivt i små udvalg? Hvis få personer arbejder på en opgave – hvordan sikrer jeg så som leder, at hele gruppen får ejerskab?

Genåbningen

Nedlukningen blev forlænget, og efter påske skulle vi så begynde genåbningen. Jeg arbejdede hele påsken på genåbningsplanerne for de tre huse, jeg havde på daværende tidspunkt. Personalet var glade for at komme i gang igen, særligt på vegne af børnene. Forældrene var lykkelige over, at vi åbnede op, og de gav udtryk for, at det havde været super svært at aktivere børnene hjemme samtidig med at flere af dem også skulle passe deres arbejde. Jeg havde gennem hele nedlukningen tæt kontakt til sårbare familier, med råd og vejledning samt info om nødpasning.

Genåbningsplanen var tydelig og meget konkret. I børnehuset Freja skulle alle forældre gå ind gennem haven. Her fik vi opsat en udendørs håndvask, så alle kunne bruge vand og sæbe, når de kom ind, og når de gik ud. Børnene blev ind delt i små grupper á ca. 8 børn og fik faste voksne tilknyttet. Jeg havde ansat corona-medarbejdere, som kunne hjælpe os i denne vanskelige situation. Flere unge mennesker tog selv kontakt til mig for at høre, om jeg kunne bruge dem frem til sommerferien.

Tilbud om kirkerum

Tirsdag efter påske mødtes hele personalegruppen i institutionen. Vi skulle gøre klar til at modtage børn. Alt legetøj, der ikke kunne vaskes, blev sat væk. Skemaer blev lavet over hvem der gør hvad og hvornår. Grupperne blev dannet, og de voksne og lokalerne, vi havde til rådighed, ligeledes fordelt.

Maling af fastelavnstønder – alle følger med i farvevalget.

Den lokale kirke henvendte sig også og spurgte, om vi ville låne et lokale. Vi takkede ja, og sikrede dermed at alle de små børnegrupper havde et fast lokale at være i, hvis vejret ikke var med os.

Det var det heldigvis. Anbefalingerne var, at vi skulle være ude så meget som muligt. Vi var ude hele tiden og er det stadig.

Fantasi i stedet for mooncars

Børnene nød udelivet, uden cykler, mooncars og andet legetøj. Vi oplevede, at deres fantasi blev sat mere i spil. At de kunne lege med naturmaterialer i timevis og inspirere hinanden i anvendelsen af disse. Vi bemærkede også, at konflikt-niveauet blev nedsat, at børnene hurtigt fik nye relationer i de små nye børnecoronagrupper, og at de straks accepterede den nye ramme for deres hverdag. De var meget omstillingsparate.

Personalet knoklede for at overholde alle restriktionerne. Øget fokus på hygiejne, vask af legetøj to gange daglig samt vask af sengelinned en gang dagligt. Oven i alt det praktiske lå angsten og usikkerheden. Gør vi det godt nok? Hvad hvis jeg bliver smittet?

Jeg havde som leder et kæmpe ansvar for at skabe ro på arbejdspladsen. Det var vigtigt for mig, at personalet følte sig trygge, og at de kunne mærke, at der var styr på alt.

Lempelser

Tiden gik og det blev tid til lempelser. Alle lempelser var værkømt, fordi det betød, at vi var på vej ud af pandemien – troede vi. Vi mærkede, at det var svært hele tiden at lave om på reglerne, at vores forældre tilsyneladende også havde svært ved at overholde restriktionerne, og at vi som personale hele tiden skulle huske dem på det. Nogle personale følte sig som politifolk, der skulle sikre, at forældrene gjorde det rigtigt. Det var ikke rart for personalet. Jeg skrev mange gange ud til forældre, og informerede hver gang der var nye tiltag eller lempelser. Vi oplever stadig den dag i dag, at forældre "glemmer" at de f.eks. ikke må stå og snakke i garderoben med andre forældre – at afleveringen skal foregå hurtigt.

Efter endt sommerferie tog vi fat igen. Vi skulle nu kun vaske legetøj en gang om dagen, vaske sengetøj en gang om ugen, og den daglige rengøring blev nu kun udført en gang om dagen.

Børnene blev efter ferien delt op i deres ordinære børnegrupper med faste voksne. Alle havde hver deres grupperum, og i ydertimerne måtte de gerne være sammen på tværs. Jeg har gennem hele coronatiden mærket grundig efter og brugt begrebet – sund fornuft. På intet tidspunkt har jeg delt legepladsen op med hegn eller lignende, men bedt de voksne om at sætte aktiviteter eller lege i gang, forskellige steder i haven.

Hygiejnen blev gennem hele forløbet skærpet. Håndvask når du går fra det ene grupperum til et andet, sprit tilgængeligt over det hele, systematik omkring vask af legetøj, linned m.m., afspritning af borde, når der har siddet nogen, pausestuen delt op i to o.s.v. Her har jeg skrevet løbende ud til personalet – så ingen var i tvivl om hvordan vi gjorde.

Opmærksomhed på uderummets muligheder

Pædagogisk har vi lært, at uderummet er et fantastisk rum til leg og aktivitet. Uderummet byder på meget mere end fri leg. Personalet er blevet mere kreative tænkende og gode til at udnytte og se muligheder i uderummet. De oplever, at det er nemmere at fordybe sig i en aktivitet med

børnene, at børnenes udtryk er blevet mere skabende, at der er mere ro til aktiviteten, og at det er nemmere for børnene at gå til og fra. Jeg bemærker mere fordybelse i aktiviteter, børn og voksne imellem, samt at voksne skal blive bedre til at fordele sig i haven og til at indgå i børneinitierede lege. Mit personale er blevet meget bedre til dette, og det er forsat vores udviklingspotentiale.

Jeg hører fra personalet, at hele foråret i de små grupper med flere voksne var en fantastisk tid både for børn og personalet. Det skabte arbejdsglæde at være i nuet, ikke have fokus på klokken, at være kontinuerligt sammen, og at børnegruppen var på max 8 børn med to voksne. Den normering skabte mulighed for at præstere ypperligt.

Forældrene har klaret det så fint og hjulpet os rigtig meget. Alle børn bliver fortsat afleveret på legepladsen, og her indtages morgenmaden også. Vi er stadig ude så meget som muligt, men på kolde dage går vi ind i middagsstunden.

Anden bølge – og det vi har lært

Med efterårets kommen, kom også anden bølge. Vi har derfor holdt fast i alt og skærpet yderligere efter behov. Ingen har været ramt hos os – tilfældigt? Eller har vi gjort det, der skal til?

Vi har fået sat en håndvask op i vindfanget, så forældre nu igen kan benytte hovedindgangen og vaske hænder, inden de går ind i garderoben. Det vil også være et krav ind i fremtiden.

December måned med alle julens gøremål, har i år været meget anderledes. Vi har gennemført alt – bare på en anderledes måde. Personalet er tunet ind på, at få øje på det næstbedste, så når vi ikke kan det her – hvad kan vi så? Det tager vi med os for altid.

Vi har lært rigtig meget gennem 2020: Den skærpede hygiejne er kommet for at blive. Den har også bragt vores sygefravær i bund. Uderummet er blevet et pædagogisk rum, som vi også fremover fortsat vil bruge. Jeg tænker, at vi aldrig kommer til at flytte indenfor igen, som vi var inden corona. Jeg har fået bygget et udeværksted, som blev indviet d. 18. december. Her

vil der fremover foregå vildt mange pædagogiske aktiviteter, og det vil også blive brugt til spisning. Det psykiske arbejdsmiljø er også blevet bedre – frisk luft, mindre støj og ikke så mange personaler, der har hovedpine.

Gennem hele forløbet har børnene også haft en drikkedunk med. Den tager vi også med os ind i fremtiden. Det har været godt for børnene at have vand tilgængeligt og lige ved hånden. Det har også været spændende for dem og jeg ved, at de har drukket meget mere vand, end de tidligere gjorde.

Børnene snakker om corona med stor accept. De ved, at det er en virus, og at vi skal passe på ikke at blive smittet. De er så konkret tænkende og accepterer, når corona gør, at vi må aflyse noget. Det ligger nu implicit i barnet, at vaske hænder, når det kommer indendørs eller inden spisning. Jeg hørte f.eks. et barn sige: "Hov, jeg skal lige vaske hænder først" – det er et coronabarn anno 2020.

Forældre har tidligere på året udtrykt bekymring for, hvad det gør ved barnet, at se andre forældre og personalet med maske på. Jeg tænker, at det nu er blevet barnets virkelighed. Jeg har mødt nogle af børnene i et supermarked, hvor jeg bar maske – ingen kommentar i børnehøjde, kun "Hej Benedikte".

Man kan sagtens både læse og høre historie iført huer og flyverdragter.

